

Жаны жайсаң
азамат еді...

2

Итоги деятельности
КМТФ

3

Басты құндылық –
қызметкерлер өмірі

4

Подписан договор
о поставках сжатого
воздуха и азота

8

munailymeken.kz

Munaily meken

№ 10
Qazan
2019 jyl

«ҚазМұнайГаз» ҰК АҚ корпоративтік басылымы

Газет 2005 жылдың 29 желтоқсанынан шыға бастады

Өнерлі мұнайшылар өз ортамызда!

5-7▶▶

Жаны жайсаң азамат еді...

2019 жылғы 12-ші қазан күні 56 жасында «ҚазМұнайГаз» ұлттық компаниясының Мұнай және газ өндіру жөніндегі басқарушы директоры Абат Ақмұқанұлы Нұрсейітов мезгілсіз дүниеден озды.

Ардақты азамат отандық мұнай-газ өндірісін өркендетуге зор үлес қосқан майталман мұнайшы, әріптестеріне, айналасындағы адамдарына өмірлік ұстанымына адал, кішіпейіл, еңбекқор әрі білгір жан ретінде танылды.

Абат Ақмұқанұлы 1963 жылы 13 мамырда Атырау облысында (бұрынғы Гурьев облысы) дүниеге келген. 1986 жылы Қазақ политехникалық институтын бітірді. Еңбек жолын

қарапайым жұмысшы болып бастап, ақыл-парасатының, қайсар мінезі мен жеңімпаз рухының арқасында талай биікті бағындыра білді. Өндірісте шыңдалып, үлкен өмір мектебінен өтті.

Барлық саналы ғұмырын бейнеті мен зейнеті мол мұнай-газ өнеркәсібіне арнаған Абат Нұрсейітов «Күмкөл-Лукойл», «Торғай-Петролеум», «ЛУКОЙЛ», «ҚазМұнайГаз» Барлау және Өндіру», «Самұрық-Қазына», «ҚазМұнайГаз» секілді компанияларында басшылық қызметтер атқарды. Елдің игілігі үшін сіңірген еңбегі еленіп, «Құрмет» орденімен, «Қазақстан Республикасының Тәуелсіздігіне 20

жыл», «Қазақ мұнайына 100 жыл», «Қазақ мұнайына 120 жыл» медальдарымен марапатталды.

Абат Ақмұқанұлына сабырлық пен парасаттылық, ізгілік пен мейірімділік секілді қасиеттер тән еді. Өз ісінің хас шебері, жаны жайсаң, көркем мінез иесі болатын... Ардақты азаматтың жарқын бейнесі оны білетіндердің есінде мәңгі сақталады.

Топырағы торқа, жатқан жері жайлы болсын. Алды пейіш, арты кеніш болсын дейміз.

«ҚазМұнайГаз» ҰҚАҚ
ұжымы

Социальный аспект

Нефтяники Жетыбая справили новоселье

В этом году помимо 120-летия Казахской нефти, 40-летия месторождения Каламкас, нефтяники Мангистау отмечают, еще одну важную дату: 50-летие месторождения Асар, одного из крупнейших месторождений, входящих в структуру производственного управления «Жетыбаймунайгаз» акционерного общества «Мангистаумунайгаз». В честь славного юбилея 26 октября на месторождении Асар состоялась торжественная церемония открытия нового общежития, с новосельем нефтяников поздравил Председатель Правления АО НК «КазМунайГаз» Алик Айдарбаев.

Примечательно, что именно Алик Айдарбаев в мае текущего года закладывал первый камень в основание здания общежития, и вот спустя пять месяцев Глава КМГ уже поздравляет нефтяников с новосельем.

– В этом году месторождение Асар отмечает полувековой юбилей, – сказал Алик Айдарбаев. – И отрадно, что в юбилейный год нефтяники Асара полностью справляются с производственными задачами. В целом и сама компания «Мангистаумунайгаз» успешно выполняет все поставленные цели. Хочу вас всех поблагодарить за проделанную работу и пожелать успехов. Поздравляю нефтяников с новосельем, уверен, что для работников этот жилой комплекс на долгое время станет вторым домом, уютным и комфортным.

После традиционной церемонии перерезания красной ленточки Алик Айдарбаев вместе с руководством АО «Мангистаумунайгаз» осмотрел новое общежитие.

Двухэтажный жилой комплекс, уже прошел государственную экспертизу, он отвечает всем необходимым стандартам и рассчитан на проживание 50 человек. Каждая секция общежития оснащена санузлом, все комнаты оборудованы мебелью и системами кондиционирования воздуха, в фойе каждого этажа установлены телевизоры с подключением к спутниковому ТВ.

Нефтяники уже успели по достоинству оценить новое общежитие, и они признаются, что условия проживания значительно улучшились.

– Я помню времена, когда мы жили еще в вагончиках, – рассказывает механик контрольно-технической службы Ондасын Инжибай. – Потом были построены первые общежития на месторождении, тогда мы ютились по пять человек в одной комнате. Тем не менее, с каждым годом социально-бытовые условия улучшались. И вот теперь мы проживаем в новом комфортабельном общежитии, здесь для нас созданы все условия. Пользуясь случаем, искренне благодарю всех, кто принимал участие в строительстве здания.

Стоит отметить, что вместе с нефтяниками новоселье отметил и медицинский персонал: в новом общежитии четыре комнаты переоборудованы под медпункт.

– В новом медпункте созданы все условия для оказания качественной помощи, – говорит главный врач врачебной амбулатории на месторождении Жетыбай Умитхан Туманбаева. – Перевязочный кабинет предусмотрен для оказания первой медицинской помощи, в процедурном кабинете

больные получают амбулаторное лечение: например, если работник приболел, то он может здесь получить необходимую поддерживающую терапию, уколы, капельницу и т.д., также предусмотрена комната для приема больных и комната для отдыха медперсонала. В случае если больному требуется экстренная госпитализация, то мы вызываем реанимобиль, который прибывает на месторождение Асар в течение 30 минут. Реанимобиль на базе «Мерседеса» оснащен современным медицинским оборудованием, для того, чтобы и в пути оказывать необходимую помощь больному. Хочу выразить большую благодарность руководству АО «Мангистаумунайгаз» за открытие нового медпункта.

Напомним, что это уже второй жилой комплекс, построенный на месторождении Асар за последнее время: в сентябре 2018 года здесь уже состоялось открытие первого общежития рассчитанного на прожива-

ние 84 нефтяников. В целом за последние два года на месторождении были построены новая столовая, библиотека, крытый спортзал с необходимым инвентарем, а также открытая футбольная площадка с искусственным газоном.

В ближайшее время планируется начать строительство третьего общежития, ввод в эксплуатацию намечен на второй квартал 2020 года.

Сегодня на месторождении Асар вахтовым методом (в одну смену) работают около 150 сотрудников АО «Мангистаумунайгаз» и сервисных компаний, ежедневная добыча нефти составляет 1500 тонн. На месторождении модернизируется производство, внедряется проект «Интеллектуальное месторождение», улучшаются условия труда и быта рабочих. С начала разработки месторождения здесь было добыто 5 687 260 тонн нефти, остаточные запасы нефти составляют – 6 277 740 тонн. **MI**

«Сарыарқа» газ құбырының желілік бөлігінің құрылысы аяқталды

«Сарыарқа» газ құбырының құрылысы уақтылы аяқталды. 171 елді мекенді көгілдір отынмен қамтамасыз ететін құбырдың жалпы ұзындығы 1061,3 шақырымға созылып жатыр. Қазанның 9-шы жұлдызында Нұр-Сұлтан қаласының маңында «алтын торапты» дәнекерлеу рәсімі өтті.

«Қазақстанның Тұңғыш Президенті Нұрсұлтан Назарбаевтың бес әлеуметтік бастамасы шеңберінде салынған газ құбыры Орталық Қазақстан мен ел астанасын ортақ газ тасымалдау желісімен байланыстырды. Бұл бір жылдан аз уақыт ішінде салынған тәуелсіздік жылдарындағы ең ірі инфрақұрылымдық жоба», – деді салтанатты рәсім барысында «Самұрық-Қазына» қорының басқарма төрағасы Ахметжан Есімов.

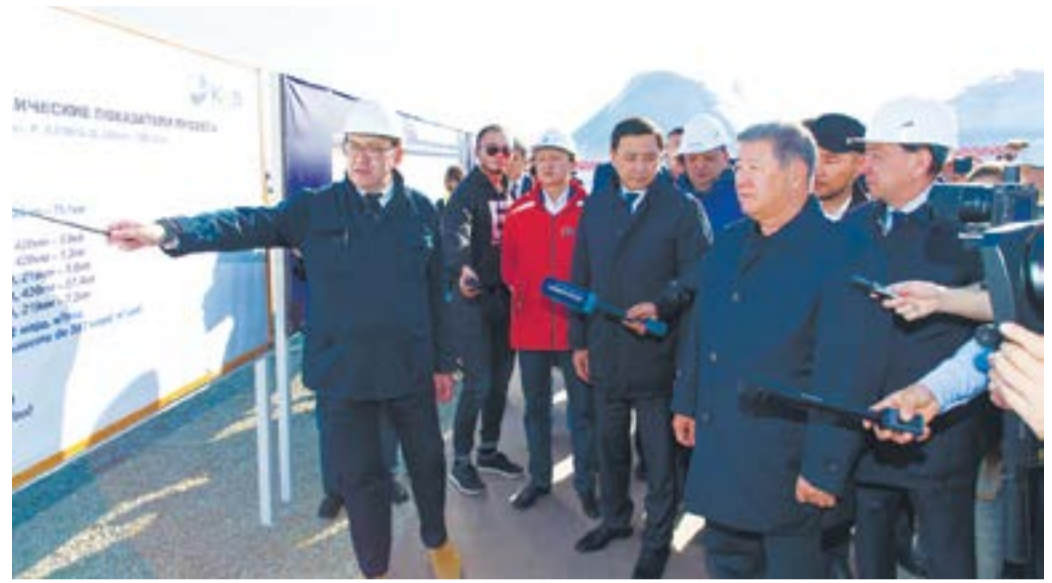
Салтанатты шараға «ҚазМұнайГаз» ұлттық компаниясының, ҚР Энергетика министрлігі мен Нұр-Сұлтан қаласы әкімдігінің өкілдері қатысты.

Газ құбырының құрылысы осы жылдың наурыз айында басталған еді. Ол Қызылорда-Жезқазған-Қарағанды-Теміртау-Нұр-Сұлтан бағыты бойынша салынды. Заманауи технологиялық жабдықты пайдалану дәнекерлеу жұмыстарын тәулігіне 6-8 шақырым жылдамдығымен жүргізуге мүмкіндік берді. Жоба құрылысына 2 мыңнан аса адам тар-

тылды. Бұл ретте құрылыс жұмыстары барысында еңбекті қорғау талаптары қатаң сақталғанын атап өткен жөн – 8 ай ішінде бірде-бір өндірістік жарақат алу оқиғасы тіркелмеді. Қазіргі уақытта Жезқазған, Қарағанды, Теміртау және Нұр-Сұлтан қалаларында газ өлшеу станциясы мен бес газ тарату станциясын салу жұмыстары кестеге сәйкес жүргізілуде. Бұдан кейін әкімдіктер елді мекендерді, соның ішінде елорданы газдандыру жұмыстарына кіріседі.

Жобаның құны – 267,3 млрд теңге. Газ құбыры пайдалануға тапсырылғаннан кейін «Интергаз Орталық Азия» акционерлік қоғамына жалға беріледі. Бұл компания газ тасымалдауды іске асыратын болады. Бұл ретте газ тарифін қалыптастыру кезінде компанияның газ құбырын пайдалану шығындары мен жалдық төлемдері ескеріледі. Дегенмен, соңғы бағаны ҚР Ұлттық экономика министрлігінің Табиғи монополияларды реттеу, бәсекелестікті және тұтынушылардың құқықтарын қорғау комитеті бекітеді. Себебі бұл осы мекеменің құзырындағы мәселе.

Өз тарапынан Нұр-Сұлтан қаласының әкімдігі елордада газ тарату желілерінің құрылысы үш кезеңге бөлінгенін атап айтады. Бірінші кезең бойынша мердігерлік ұйым анықталып,

құрылыс-монтаждау жұмыстары басталып та кетті. Жалпы, құрылыстың бірінші кезеңі 2020 жылдың соңында толық аяқталады.

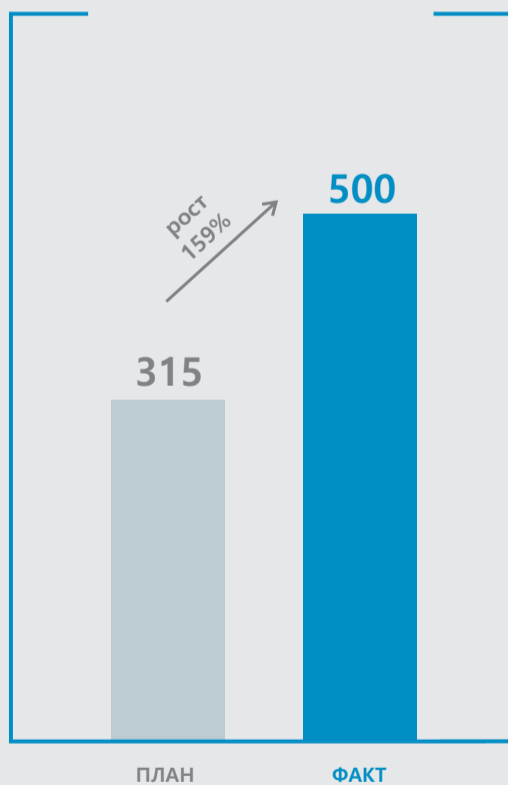
Газ құбыры пайдалануға берілгеннен кейін оның экологиялық тиімділігі айқын болары сөзсіз. Екі миллионнан астам адам көгілдір

отынмен қамтамасыз етіліп, газ құбыры өтетін аймақтардың экологиялық ахуалы жақсарады. Бұдан бөлек, «Сарыарқа» магистралі бірқатар облыста шағын және орта бизнестің дамуына серпін беріп, жаңа жұмыс орындарын ашуға ықпал етпек. **MI**

Итоги деятельности ТОО «НМСК «Казмортрансфлот» за 9 месяцев 2019 года

Каспийский регион

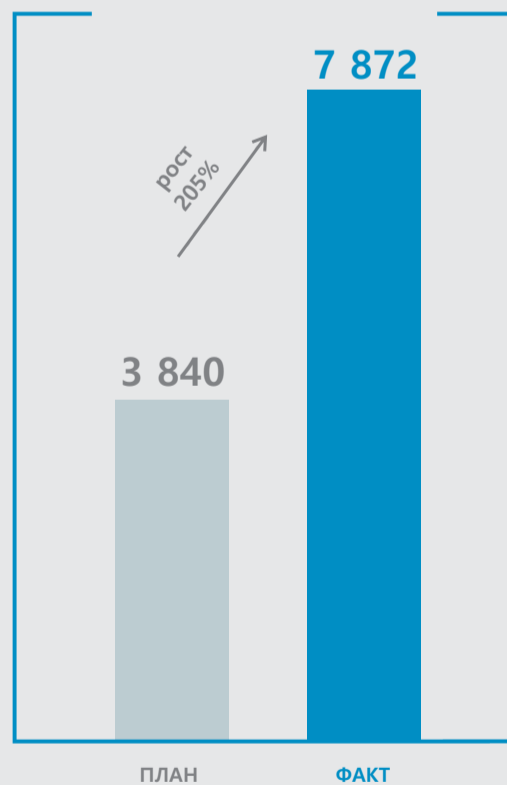
ОБЪЕМ ТРАНСПОРТИРОВКИ НЕФТИ,
ТЫС. ТОНН

Черное море

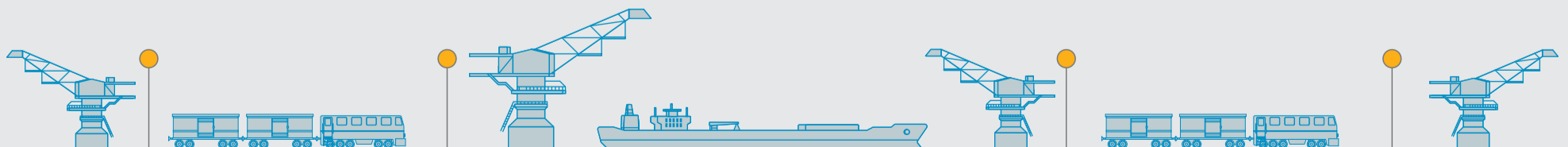
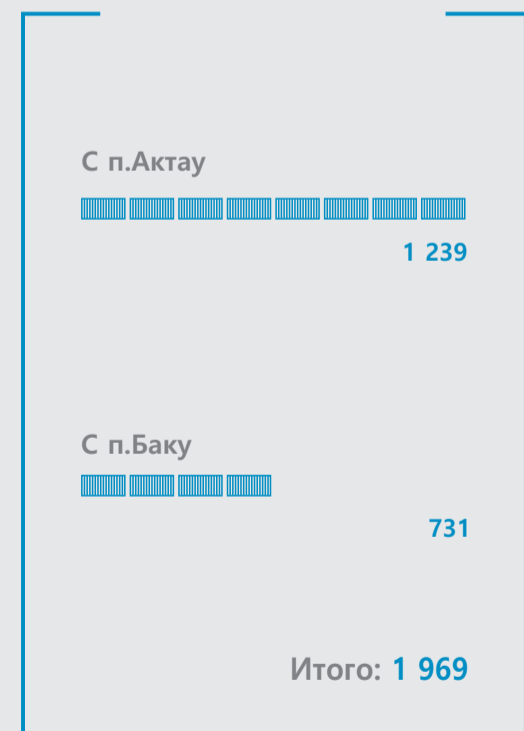
Средиземное море

ОБЪЕМ ТРАНСПОРТИРОВКИ НЕФТИ,
ТЫС. ТОНН

«Туркестан»

ФИДЕРНАЯ ЛИНИЯ С АПРЕЛЯ 2019 ГОДА,
КОНТЕЙНЕРЫ

Басты құндылық – қызметкерлер өмірі

Қазанның 15-17 күндері аралығында «ҚазМұнайГаз» ҰК АҚ Еңбекті және қоршаған ортаны қорғау жөніндегі тең басқарушы директоры Қайрат Сақтағановтың бастамасымен «Маңғыстаумұнайгаз», «Өзенмұнайгаз» және «Ембімұнайгаз» акционерлік қоғамдарында еңбекті және қоршаған ортаны қорғау мәселелеріне арналған көшпелі кеңестер өтті. Жиналыстарға ҚМГ-ның еншілес және тәуелді ұйымдарының, ірі мердігер компаниялардың басшылары және еңбек қауіпсіздігіне жауапты мамандар қатысты.

Көшпелі кеңестердің мақсаты – қызметкердің тиімді еңбек етуі үшін қажетті жағдай жасау арқылы еңбек қауіпсіздігімен қамтамасыз ету. Кәсіби сырқат пен өндірістік жарақатты

болдырмау, апатты оқиғалардың алдын алу болып табылады.

Аталған жиындарда спикерлер өз салалары бойынша баяндама жасап, жиналысқа

қатысушылардың сұрақтарына жауап беріп, өзара пікір алды.

«ҚазМұнайГаз» ҰК АҚ Еңбекті және қоршаған ортаны қорғау жөніндегі тең басқарушы директоры Қайрат Сақтағанов өндіріс қауіпсіздігін сақтау – барлық уақытта басты назарда болатын мәселе, жұмысшыдан бастап басшыға дейін қатаң орындауды қажет ететін талап екенін атап айтты. Сондай-ақ, Қ.Сақтағанов ҚМГ компаниялары тобында корпоративтік бастамаларды енгізу жұмыстары және «Қорғау» картасын пайдалану тәртібі жөнінде баяндап берді.

– «Қорғау» картасын енгізудің мақсаты қауіпсіздік мәдениетін арттыру, жазатайым оқиғалар мен өндірістік жарақаттардың алдын алу, – деді Қ.Сақтағанов. – Әрбір қызметкер еңбек және техника қауіпсіздігі, қоршаған ортаны қорғау талаптарының бұзылу фактілерін анықтаған кезде жұмысты тоқтатуға құқылы.

Өз кезегінде ҚМГ Еңбекті және қоршаған ортаны қорғау жөніндегі басқарушы директоры Винсент Спинелли компаниялардың бірінші басшыларын қауіпсіздікті қатаң сақтау мәселесіне аса жауапкершілікпен қарауға шақырды.

– Компания үшін басты құндылық – мұнайшы өмірі, оның амандығы. Таңертең ел игілігі үшін жұмысқа кеткен мұнайшы кешке қарай отбасына оралуы керек. Осы-

дан бірнеше жыл бұрын біз алдымызға еңбек және техника қауіпсіздігі, қоршаған ортаны қорғау көрсеткіштері бойынша әлемнің үздік компаниялары қатарына кіру жөніндегі міндетін қойған едік. Содан бері осы салада біраз жетістікке жеттік. Соңғы бес жылда өндірісте өлімге әкелген жағдайлар саны 80%-ға азайды, денсаулығына байланысты өлім саны 46%-ға төмендеді, жарақат алу деңгейі 50%-ға, жол-көлік апаттар саны 37%-ға қысқарды. Қоршаған ортаны қорғау саласындағы көрсеткіштеріміз де жақсы. Ұжым қызметкерлерінің қатысу деңгейі артып келеді, – деді Винсент Спинелли.

Сондай-ақ, жиындарда кризистік жағдайларды еңсеру және жарақат алуды азайту бойынша жұмыстарды ұйымдастыру мәселелері талқыланды. **М**

Жақсы жағдай – нәтижелі еңбек!

«Ембімұнайгаз» АҚ Басқарма төрағасының «Жайықмұнайгаз» және «Жылоймұнайгаз» мұнай-газ басқармаларына (МГӨБ) барған жұмыс сапарының күн тәртібіндегі негізгі мәселе мұнайшылар үшін қауіпсіз еңбек жағдайларын қамтамасыз ету және осы жылғы жоспарлардың орындалуы болды.

– Ембімұнайгазда Компания қабылдаған миссия мен құндылықтар аясындағы өндірістік қызметтің тиімділігін арттыру бойынша көптеген жұмыстар атқарылып жатыр. Мұнайшылардың еңбек етуі мен демалуы үшін қолайлы жағдай жасауға бағытталған бірқатар жобалар жүйелі түрде жүзеге асырылуда, – деді ЕМГ Басқарма төрағасы Әнуар Жақсыбеков МГӨБ ұжымдарымен кездесу барысында.

Компания басшысы 24 дана арнайы техника үшін салынып жатқан гараж-тұрағын қарап, сапаны қатаң түрде қадағалау қажеттілігін атап өтті. Оңтүстік-Батыс Қамысты кен орнында болған кезде көлденең бұрғылау жүргізіліп жатқан №242 ұңғымаға кірме

жолдың құрылысы тексерілді. Осы жерде Ә.Жақсыбеков аталған учаскеде жоспарлы жұмыстарды жүргізіп, жерасты жөндеу тобының жұмысшыларымен сөйлесті. Сапар барысында ЕМГ басшысы №2 су тарату станциясының жұмысымен танысты.

Өндіріс сапары барысында болған жиында осы жылдың тоғыз айы бойынша жоспарланған міндеттердің орындалуы жөнінде ақпарат алынды және ЕМГ мен «Жайықмұнайгаз» МГӨБ жауапты департамент өкілдеріне бірқатар өндірістік міндеттерді шешуге және әлеуметтік нысандарды салуға тапсырма берілді.

ЕМГ басшысының «Жылоймұнайгаз» МГӨБ-на барған кездегі нұсқауларының бірі – Құлсары қаласының орталығы тұрғындарының сүйікті демалыс орны – «Мұнайшылар» паркін күрделі жөндеу жөніндегі тапсырма болды.

«Жылоймұнайгаз» МГӨБ-на жұмыс сапары барысында Ә.Жақсыбеков бірқатар өндірістік нысандардың жұмысымен танысып, қорытынды жиын өткізді. Онда басқару көрсеткіштері мен проблемалық мәселелер, оның ішінде тиімділігі төмен кен орындарының инфрақұрылымына инвестиция салудың қажеттілігі төмен екені талқыланды. **М**

Жаңа нысанның іргетасы қаланды

«ӨзенМұнайСервис» ЖШС-де өндірістік қамту базасы ғимаратының алғашқы іргетасы қаланды. Салтанатты шараға Жаңаөзен қаласының әкімі М.Ибағаров, «ҚазМұнайГаз» ҰК АҚ мұнай-сервисі жөніндегі басқарушы директоры А.Шәненова және «Өзенмұнайгаз» АҚ бас директоры Е.Өтеев, ұжым мамандары, еңбек ардагерлері және мердігер мекеменің өкілдері қатысты.

Қызметкерлер игілігіне салынып жатқан заманауи үлгідегі жаңа нысан негізінің қалануы шарасында бірінші болып «ӨзенМұнайСервис» серіктестігінің бас директоры О.Тарғынов сөз алды.

«Осыдан үш жыл бұрын «Круз» және «Жөндеу» жауапкершілігі шектеулі серіктестіктерінің бірігуі нәтижесінде «ӨзенМұнайСервис» компаниясы құрылған еді. Қос мекеменің міндет-мақсатын біріктіріп, мұнай және газ өнеркәсібіне озық үлгідегі сервистік қызмет көрсететін ұжым ретінде қызметін жалғастырған серіктестіктің 5 жылдық даму стратегиясы қабылданды.

Бүгін осы стратегияның шеңберінде жаңадан бой көтеретін нысанның алғашқы іргетасы қаланбақ. Баршаңызды шын жүректен құттықтаймын», – деді серіктестік басшысы.

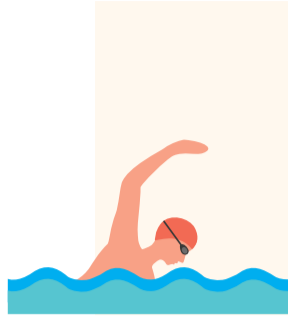
«ҚазМұнайГаз» ұлттық компанияның атынан арнайы келген А. Шәненова «Осындай маңызды күнді ерекше күттік. Бүгінгідей кішігірім болса да, үлкен игі істің бастамасы болған мерекеміз құтты болсын», – деп сөзін бастап, «ӨзенМұнайСервис» ЖШС-не үлкен әрі заманауи талаптарға сай, қауіпсіздік деңгейі өте жоғары өндірістік қамту базасы қажет екендігі осыған дейін бірнеше рет жиындарда мәселе ретінде көтерілгендігін айта келе, іргетасы қалана бастаған ғимарат мамандардың сапалы қызмет жасап, жоғары деңгейде өндірістік мәдениет және үздік еңбек үлгісін қалыптастыруға септігін тигізетіндігіне сенім білдіріп, амандықпен нысанды іске қосу шарасында бас қосайық деген лебізін жолдады.

Шараның құрметті қонақтары жаңа нысанның алғашқы іргетасын қалауға кезекпен атсалысып, ұжым қызметкерлерінің шынайы лебізі жазылған капсуланы жауып, арнайы қорапқа салды.

Еңбек ардагерлері ақ батасын беріп, ақын Қ.Рейімбайұлы өлең жолдарын арнады. Сондай-ақ, өнерпаздар әсем әндерін шырқап, мың бұралған бишілер би биледі. **М**

Өнерлі мұнайшылар өз ортамызда!

Газетіміздің бүгінгі санында «ҚазМұнайГаз» компаниялары тобында еңбек етіп, ел экономикасының өркендеуіне, мұнай-газ өнеркәсібінің дамуына үлесін қосып қана қоймай, түрлі салада өздерін көрсетіп жүрген мамандармен таныстыруды жөн көрдік. Біздің мұнайшылар өте талантты! Ұжым

қызметкерлері арасынан түрлі өнер иесін кездестіре аласыз. Біреуі сахнада ән айтса, енді біреуі сурет салады. Тағы біреуі саз балшықтың сырын меңгеріп, одан түрлі бұйымдар жасайды. Спорттың бірнеше түрімен айналысып, халықаралық деңгейдегі жарыстарға қатысып жүрген мұнайшылар да жетерлік.

Три золота Куаныша

Алтынгуль МЕНДИХАН

Молодой специалист Мангистауского нефтепроводного управления АО «Каз-ТрансОйл» Аскар Куаныш стал обладателем трех золотых медалей паралимпийских игр Казахстана – международных спортивных соревнований для людей с инвалидностью, которые проводятся один раз в 4 года.

В Актобе за медали высшей пробы боролись более 200 спортсменов из 15 областей страны. Наш коллега, член национальной сборной РК по плаванию Аскар Куаныш, в очередной раз показал высокий класс, став лучшим сразу в трех дисциплинах – на дистанции 50 метров вольным стилем, на дистанции 100 метров на спине и 200 метров комплексным плаванием. Ещё одно золото команда г. Актау добыла в эстафете 4x100 метров комплексным плаванием.

Куаныш – мужественный молодой человек, который никогда не жалуется на свою судьбу. В 13 лет, оставшись по нелепой случайности без правой руки, посвятил все свободное время занятиям спортом. Сегодня он завоевывает медали, он целе-

устремлен и позитивен: «Жизнь прекрасна, и нужно ценить каждый ее момент», – говорит Куаныш!

Благодаря силе характера и воле к победе он достиг уровня мастера спорта РК по легкой атлетике среди людей с ограниченными возможностями, стал многократным чемпионом Республики Казахстан по этому виду спорта. Куаныш – финалист Азиатских игр в беге на 100 метров и в прыжках в длину. Но особых успехов он добился в плавании. Многократный чемпион РК, призёр международных турниров по плаванию, 2-х кратный бронзовый призер Всемирных игр в г.Дубай, 2-х кратный серебряный призёр Всемирных игр Международной федерации ампутантов и колясочников (IWAS) в г.Сочи – вот далеко неполный перечень его спортивных достижений. В его копилке – более сотни медалей, половина из которых – наивысшей пробы. Куаныш имеет два высших образования. На хорошем счету на производстве. Был отмечен благодарственным письмом акима Мангистауской области за вклад в развитие спорта и благодарственным письмом ми-

нистра здравоохранения и социального развития – за завоеванную на Всемирных играх в г.Сочи медаль.

Считает, что побеждает благодаря, во многом, своему трудолюбию – не дает себе расслабиться, ежедневно тренируется, проплывает 5 километров: «Иногда в бассейн приходят от скуки, плещутся там. Но когда видят меня, плавающего без руки, им становится стыдно. Многие сами подходят и говорят об этом. Говорят, что я их мотивирую и они начинают плавать». Куаныш удивляется – почему людей должен кто-то мотивировать, подстегивать? «Возникает трудность в жизни – сразу бегут к психологу. Я думаю, каждый способен и должен в себе воспитывать силу духа. Стержень должен быть в самом человеке. Я никогда не отчаиваюсь, пытаюсь решать сам свои проблемы», – рассуждает Куаныш.

Куаныш Аскар – счастливый отец и муж. Вместе с супругой семейство воспитывает двоих детей. Наш коллега – гордость коллектива; человек, доказавший, что возможности человека и в самом деле – безграничны!

Рауан Сабиров – геологиялық мұражайды ашқан ембілік геолог

Галия ҚАРАЖАНОВА

Рауан Сабиров – «Ембімұнайгаз» АҚ Жаңа техника және технология департаментінің директоры. Сонымен қатар, ол бас кеңсенде ашылған геологиялық мұражайдың ұйымдастырушысы. Мұражайды Рауан Аманқосұлының бала кезден геология, археология, тарих саласына деген қызығушылығының жемісі деуге болады. Ол жұмыстан бос уақытында тарихи жәдігерлерді жинайды, сондай-ақ ұлттық аспаптардың құлағында ойнайды, қолына қалам алып, өлең шумақтарын да жазады. Енді кейіпкеріміздің айтарына құлақ түрsek...

«Геология, археология, тарих сияқты ілімдер мені кішкентайымнан қызықтыратын. Осы ілімдерге қызығушылығымды оятқан әкем деп айтсам да болады. Әкем туған жердің тарихын, қазақтың шежіресін жақсы білетін, жыр да жазатын. Аңшылық құрып шыққан кездерінде кішкентай мені қасынан тастаймай ертіп жүріп, жол бойынан кездескен қыр-төбелер мен өзен көлдердің атауы қалай шыққаны туралы айтып отыратын.

Геологиялық мұражай жасау туралы ой осыдан 12 жылдай бұрын «Доссормұнайгаз» МГӨБ-да бас геолог болып жұмыс жасап жүрген кезімде келген болатын. Геологиялық қордағы ұңғылардың іс-қағаздарын қарау кезінде 1912-1913 жылы қазылған ұңғымалардың құжаттары қолыма іліккен болатын. Жазылғанына 100 жылдың үстіне шықса да қағаздардың жақсы сақталуы, ақ қағаз бетіндегі сиялардың күні кеше жазылғандай түсін жоғалтпауы, бұрғылау шеберлерінің әріптерді әсемдеп жазуы мені таңқалдырған еді. Сол жылдары қоқыс жәшігінде

шеті өртеніп жатқан жерінен табылған тағы бір құнды зат – белгісіз суретшінің теріге салған 1965 жылғы геологиялық картасы. Осындай құнды мәліметтерді көрген соң, олар мұрағат түскірінде қалмай көпшілік назарына да ұсынғылу керек деп ойлап, геологияға қатысты заттар, минералдар мен тау жыныстарын жинай бастадым. Қазіргі уақытта сол жинақтың көп бөлігі «Ембімұнайгаз» компаниясы бас кеңсесінің үшінші қабатынан геологиялық мұражай жәдігері ретінде орын алды.

Мұражайға магмалық (гранит түрлері, базальт, риолит, андезит, обсидиан, перидотит, пирогсенит, вулкандық туф, диорит, гранддиорит, боксит, пегматит, абсидиан, дацит, габбро), метаморфиялық (антрицит, гнейс түрлері, кристалды тақтатастар, мрамор, кремень, гранулит, филит, кварцит, роговик, серпентинит) және шөгінді (торф, известняк, туфобрекчия, конгломерат, доломит, саз түрлері, фосфорит, диатомит, құм тас түрлері, алевролит, брекчия, опока, аргиллит, кремнезем) т.б. солар сияқты көптеген тау жыныстары қойылды.

Мұражайда 500 миллион жыл бұрын Кембрий дәуірінде өмір сүрген теңіз түбінің жануары тікенекті триболит, коралдар және де аммониттер фрагменттері де қойылған.

Мұражайдың ашылуына қолдау көрсеткені үшін біріншіден, «Ембімұнайгаз» АҚ басшысы Жақсыбеков Әнуар Еркінұлына алғысымды білдіргім келеді. Жылдар бойы жинап жүрген жинағымды көпшілік назарына ұсынсам деген ойым бар еді деп айтқанымда, мүмкін өзі геолог болғасын шығар, бірден қолдады.

Екіншіден, жүздеген тау жыныстарын сипаттап, суреттеуге көмектескен Атырау мұнай

және газ университеті магистратурасындағы ұстаздарыма және де сирек кездесетін минерал түрлерін табуға қол ұштарын берген қазіргі таңда өзім оқып жатқан Қазақстан-Британ Техникалық Университетінің докторантура (PhD) оқытушыларына рақметімді айтамын. Олар сыйлаған кейбір минералдар мұражайымыздың ең көрнекті жәдігеріне айналды. Үшіншіден, компаниямыздың геология блогында еңбек ететін әріптестеріме де алғыс айтқым келеді.

Әрине, бұл мұражайды хоббиім ретінде жұмыстан бос уақытымда жасағандықтан,

негізгі жұмысыма ешқандай кедергі келтірген жоқ. Қайта кейбір нәрселерді іздеу, оқу, қайталау арқылы геология, минералогия, петрография саласында білімімді одан әрі жетілдірдім деуге болады. Мұражайдағы жәдігерлер көруге келген көрермендерге де геология туралы көптеген мәліметтер беріп қуантады деп ойлаймын. Геологиялық мұражай жұмыстарын тоқтатпай толықтыра берсек, болашақта «Ембімұнайгаз» АҚ қонақтарына мақтанышпен көрсете алатын үлкен топтамаға айналатынына сенімдімін.

Возрождая вечные ценности

Бейбүт БУЖЕНОВ

В Жезказганском нефтепроводном управлении АО «КазТрансОйл» инженер-электронщик Павел Меренков занимается гончарным делом и собственными руками создает из глины настоящие шедевры! Мы поговорили с Павлом об его увлечении.

– Павел Михайлович, расскажите немного о себе.

– Работая в дружном коллективе Жезказганского нефтепроводного управления вот уже 15 лет, инженером участка АСУ. Женат, воспитываю сына.

– Как начинали, и как долго занимаетесь гончарным делом?

– Прошлый год был несколько однообразным, без ярких событий. Однажды читал первую попавшуюся книгу. В ней главный герой, устав от повседневной суеты, отправился в гончарную мастерскую. И так сочно и красочно описал свои эмоции от работы с глиной, что и мне захотелось попробовать.

Мастерской в нашем городе нет. Гончарных кругов в Казахстане не продают, и я смастерил его сам из старой стиральной машины. Печь купил в Челябинске. В районе Жезказгана нашлось пять видов глины разных цветов. Сначала ничего не получалось, глина при высыхании трескалась и взрывалась в печи. Понадобилось более 100 экспериментов: смешивал в разных пропорциях, отстаивал, фильтровал, подсушивал. В итоге стало получаться что-то достойное.

У каждого человека есть потребность в творчестве и в том, чтобы создавать нечто красивое собственными руками. Гончарное дело дает радость творческого труда и неутолимое желание жить, как если после долгих поисков я нашел себя.

– Как известно, гончарное дело – одно из самых древнейших

ремесел в мире. История гласит, что первые изделия из глины и воды человек смастерил еще в эпоху неолита. В Китае этот промысел зародился еще за две тысячи лет до нашей эры. А в Древней Греции гончарное дело стало видом изобразительного искусства. Скажите, есть ли у Вас наставник?

– Есть! Безотказный, всегда готовый прийти на помощь. Называется YouTube.com. А если серьезно, наставника не хватает. Первые полгода не умел делать высокие формы, и не мог понять – в чем дело. Оказалось, что неправильно выводил цилиндр – основу, с которой надо начинать. Да и глина была ужасная.

– Это дорогое удовольствие?

– Не дешевое. Одна только печь обошлась в 400 тысяч тенге. Заказывать в Москве немецкую глазурь и глину тоже стоит прилично. Недавно купил сразу 120 килограммов голубой кембрийской глины. Зародилась она еще в кембрийский период, 500 миллионов лет назад. Работать с ней одно удовольствие.

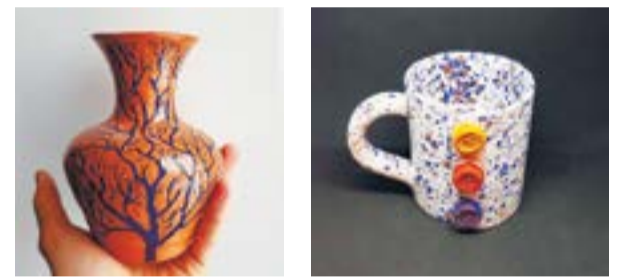
– А что делаете с готовой продукцией?

– Продаю или дарю на Дни рождения. Это эксклюзивные подарки, таких не купишь в магазине. К тому же, ручная работа всегда в цене. Все изделия полностью функциональны, подходят для горячих и холодных блюд. Совсем недавно в подарок для АО «КазТрансОйл» сделал специальный чайник.

– Павел Михайлович, расскажите о планах на будущее.

– Как написано в книге «Гении и аутсайдеры», чтобы стать мастером в каком-то деле, ему нужно посвятить 10000 часов. Сейчас у меня не так много свободного времени. Хочу до конца определиться со своим стилем.

– Спасибо, за беседу! Желаем успехов и открытой дороги в Вашем творчестве!

Творец и художник

Познакомьтесь, на фото – Индира Идеева, наша талантливая коллега, лаборант химического анализа Атырауского нефтеперерабатывающего завода. Индира является выпускницей КазНТУ имени К.Сатпаева. За свою еще относительно небольшую трудовую биографию успешно проявила себя в работе. Например, в прошлом году Индира стала победителем конкурса «Үздік маман – 2018» на АНПЗ, затем – призером этого же конкурса среди ДЗО АО НК «КазМунайГаз». По ее словам, участие в подобных конкурсах дает возможность проявить себя, набраться опыта. Ее жизненное кредо – человек должен быть разносторонне развит.

«Я использую все свободное время для своего любимого хобби – это Fashion Illustrations – создание модных эскизов», – рассказывает Индира. Рисунки нашей коллеги прекрасны, и стоит отметить, что она также изготавливает декоративные вазы, картины на холсте. Создает эскизы одежды, аксессуаров.

По словам Индиры, творчество помогает ей духовно развиваться, самовыражаться, «делать этот мир еще прекраснее».

«Что меня заставляет двигаться вперед? Конечно, истории людей, которые добиваются больших успехов. Они вдохновляют меня и помогают добиваться той или иной поставленной цели, двигаться вперед», – делится Индира.

Шегінбей шыңдалған Бекзат

Айман ЕСБОСЫН

29 жасар Бекзат Абдужаппарұлы Джортанов Жетібай кен орнында сыртқы құбыр монтажшысы болып жұмыс істейді. Ол бала кезінде Оңтүстік Қазақстан облысы Шымкент қаласындағы дарынды балаларға арналған спорттық интернатта оқып, дәріс алды. 2009 жылы оны табысты аяқтап, еркін күрестен «Спорт шебері» атағын алып шықты. Маңғыстау облысының еркін күрестен 12 дүркін чемпионы, Оңтүстік Қазақстан облысында өткен бірнеше турнир жеңімпазы, бірнеше рет халықаралық додалардың чемпионы болып, жұлдызы жанды. Алайда 2010 жылы жарақат алуына байланысты спорттағы мансапты аяқтауға мәжбүр болды.

Сол жылы «Oil Construction Company» жауапкершілігі шектеулі серіктестігіне жұмысқа орналасты. Он күндік вахтадан үйге аман-есеп оралғаннан кейін өзінің бос уақытында сүйікті ісі дитейлингпен

айналысады. Оған жастайынан техникаға үйір, оны күтіп ұстауға құштар болған оның өз мәшинесін сату үшін өз бетінше әрлеп, дайындап көруге шешім қабылдағаны түрткі болды. «Менің де қолымнан келеді екен ғой», – деген ой келді. Өз темір тұлпарының ақауын өзі қарап, жөндеу үшін керек болған соң гараж сатып алған. Мәшинелерін апарып, жөндеп, әрлеп шығарып жатқанын көрген адамдардан «Менің де көлігімді сөйтіп әрлеп берші», – деген ұсыныстар түсе бастаған. Сөйтіп, ұрыста тұрыс болмайтыннай, іс бастаған соң Алматы қаласындағы автомобилдерге мұқият және толықтай күтім жасау операцияларының жиынтығы – дитейлинг қызметін көрсету курсы бітіріп, іске шындап кіріскен. Бекзат бауырымыз көп ұлтты кәсіпкерлер құжынаған нарық алаңында найзағай намысты шамшырақ етіп, мұндай жаңа істе қазақ баласының да таласы барын көрсетті. Қазіргі таңда Ақтау қаласындағы үздік үштік қатарында. Қасиетті Рамазан айында садақа ретінде

мұқтаж көлік иелері үшін үш күн тегін әрлеу, тазалау жұмыстарын жасайды, өткен оразада осындай 130 автокөлік қабылдаған. Құрбан айт мейрамында да сондай тегін қызмет көрсетіп келеді.

Тау жығар тәуекелі желкен болып, қандай іс болса да да шаршамай алға ұмтылып, сүйікті ісімен адамдарға қуаныш сыйлап жүрген Бекзат – жастарға үлгі, бізге мақтанш.

Жүрегі ән деп соққан мұнайшы қыз

Көзі мөлдіреген, қараторы, жымыып күлгені өзіне жарасымды қызды «Өзенмұнайгаз» АҚ ғимаратынан кездестірсеңіз, әнші Жаңыл Қойшыбаева деп біліңіз. Ол компанияда өтетін шаралардан қалыс қалып көрген емес. Сиқырлы даусымен көрерменді бірден баурап алатын Жаңыл бүгінде Логистика және материалды-техникалық жабдықтау департаментінде екінші дәрежелі инженер маманы болып жемісті еңбек етіп жүр. Бала кезінен өнерге жақын әнші қыз музыкалық мектептің фортепиано класында 7 жыл оқып, диплом алған.

– Естуімізше, сіз ән байқауларға қатысып, жүлделі орындарды иеленіп жүрген көрінесіз?

– Дұрыс айтасыз. 2017 жылы облыстық «Шырқа даусым, шарықта!» деген фестивальге қатысып, бас жүлдені жеңіп алдым. Компанияда өткен «Күміс көмей» ән сайысының да бас жүлдесі өзіме бұйырды. 2018 жылы қазан айында «ҚазМұнайГаз» ҰК АҚ-ға қарасты мұнай компаниялары қызметкерлерінің қатысуымен Алматы қаласындағы Республика сарайында өткен ән кешіне қатысып, «Сағындырған әндер-ай!» атты концертте эстрада жұлдыздарымен бірге ән шырқадым. Танымал әншілермен бір сахнада ән айту – мен үшін мәртебе. Көңілім өсіп, мерейім көтеріліп қалды. Мақтаныш сезімі оянып, қуанышқа кенелдім.

– Жаңыл, сізді «бір компанияның төңірегінде қалып қойдым, өнерім өріс ала алмай қалды-ау» деген өкініш мазаламай ма?

– Жоқ! Қаламыздағы жалғыз қалақұраушы компания болып саналатын «Өзенмұнайгаз» акционерлік қоғамында жұмыс жасағаным үшін Алла тағалаға мың да бір шүкіршілік етемін. Мен әнсіз өмір сүре алмаймын. Жүрегім де ән салып тұрады.

«Спорт – менің хоббиім»

«ӨзенМұнайСервис» ЖШС Өндірістік-технологиялық қызметінің (байланыс жөніндегі) инженер міндетін атқарушысы Дүйсенғали Күртікбаев мектеп қабырғасында жүргеннен-ақ спортқа жаны құмар болып өсті. Бүгінде ол компания ұйымдастыратын спорт шараларына белсене қатысып келеді.

– Спорттың қай түрімен айналысу адамның қабілетіне байланысты болады. Мен кәсіби спортшы емеспін, бірақ бос уақытымда міндетті түрде жаттықтыру залына барамын. Күніне 20 минут дене жаттығуымен айналысуды да ұмыт қалдырған емеспін. Өзімді футболдың

әсіре жанкүйерім деп айта аламын. Мектеп жасымнан футбол ойынын қалт жіберген емеспін. Осы спорт түрі бойынша осы күнге дейін жеткен жетістіктерім, алған жүлделерім аз емес. Атап айтқанда, «Үздік қақпашы» номинациясы, 2019 жылы Жоғарғы лиганың «Маңғыстау чемпионы» атағын еншіледім және басқа да марапаттар алдым. Облыс, қала көлеміндегі түрлі марафондарға да тұрақты қатысып келе жатырмын. Біздің ата-бабаларымыз «тәні саудың – жаны сау» – деп бекер айтпаған. Спорт – адамның рухани әлемі үшін де маңызды. Күйзеліске ұшыраған сәттерде дене жаттығуларына ден қойсаңыз, жаңа құлшыныс пен тың серпін арқасында ерекше өмір сүруге ұмтыла түсесіз.

Тоғызқұмалақтың қыр-сырын меңгерген Әсет

Қазақ халқының ежелгі ұлттық спортының бірі – тоғызқұмалақ. Зерттеушілердің пайымдауынша, бұл ойынның пайда болуы шамамен 4 мың жылдық кезеңді қамтитын көрінеді. Алайда, өкінішке қарай, елімізде тоғызқұмалақ ойыны туралы білетін жан-дар көп емес. Осыған орай, Сіздерді осы ойынды жетік білетін Әсет Сабақбаев есімді әріптесімізбен таныстыруды жөн көрдік.

Әсет Сабақбаев – «ҚазМұнайГаз» ҰК АҚ Сатып алуды дамыту және үйлестіру департаментінің жетекші маманы. Ол ҚМГ компаниялар тобы бойынша тауар-материалдық құндылықтарды сатып алуға жоспарланған бюджет жобаларының бағаларын қарау және келісу, коммерциялық ұсыныстар негізінде өнім берушілер нарығын зерделеу жолымен тауарларға баға маркетингін жүргізу, сондай-ақ, тауар-материалдық құндылықтардың қозғалысы бойынша ақпаратты тоқсан сайын жинау және т.б. сатып алуға қатысты қызмет түрлерімен айналысады.

Ал жұмыстан бос уақытында тоғызқұмалақ ойнайды. Ол 2015 жылдан бері ұлттық ойынның қыр-сырымен танысып, түрлі жарыстарға да қатысып келеді. Ол бізбен тоғызқұмалақтың ережелерімен, негізгі терминдерімен, сондай-ақ ойынның пайдасымен де бөлісті. «Меніңше, тоғызқұмалақ – терең ойды талап ететін, ойнасаң

қызығына тоймайтын халық даналығы қалдырған ойындардың бірі. Егер де осы асыл қазынамызды бағалай біліп, жоғары деңгейде ұстап, өсіп келе жатқан ұрпақ пен жастарды тәрбиелеуде, болашақ ғалымдар мен саясаткер-экономистерді даярлауда, олардың ойлау деңгейлерін ұшқырлауда қолданар болсақ, бұл ойынның тиер пайдасы көп болар еді», – дейді Әсет.

Айта кетейік, Әсеттің қоржынында бірнеше жүлделі орындар бар: 2017 жылы қалалық турнирда командалық 3-орын, 2017 жылы жеке ойында 2-орын, 2019 жылы Шымкент қаласында Қазақстан мұнайының 120 жылдығына арналған жеке ойында 3-орын.

«Егер де осы зияткерлік ойынымыздың бар қыр-сырын білгіңіз келсе, өз көзіңізбен көргіңіз келсе, онда тоғызқұмалақты қолыңызға алып, ойнап үйреніңіз, ұшқырланыңыз, зерттеңіз» – деп әріптесіміз әңгімесізді қорытындылады.

Марафоншы Айнұр

Айнұр Темірханова – «ҚазМұнайГаз» ҰК АҚ Өндіруші активтерді басқару департаментінің жетекші маманы. 2014 жылдан бері компанияның дамуына зор еңбек сіңіріп, мол үлес қосып келеді. Ол ҚМГ активтерін тиімді басқаруды ұйымдастыру, сонымен қатар еншілес ұйымдардың нәтижелі жұмысын қамтамасыз ету мәселелерімен айналысады. Айнұрдың ерекшелігі – жұмыстан бос уақытында спортпен белсенді айналысып, ірі марафондарға қатысады. Ол алғаш рет 2016 жылы «Астана марафонына» қатысқан. Жарыстың 10 шақырымдық сызығын 47 минутта жүгіріп өткен. Бүгінде оның 4 жылдық жеке қоржынында 17 медаль бар. Әріптесіміз неліктен жүгіруді таңдағанын, оның пайдасы, қыста жаттығудың қыр-сырын айтып берді.

– Қанша алуан спорт түрлерінің ішінен неліктен жүгіруді таңдадыңыз?

– Би, жүзу, ауыр атлетика секілді спорт түрлерінің белгілі бір тәртіптері бар. Ал қалаған уақытыңызда жүгіруге сізге ешкім

кедергі келтіре алмайды. Тіпті дәл қазір жүгірсеңіз де өзіңіздің еркіңізде. Мен үшін жүгіру – бұл өз ойыммен, арманыммен жалғыз қалатын құнды минуттар. Жүгіру барлық уайымдарды артқа қалдыруға, демалуға, таза ауамен тыныстауға және тыныштықпен рахаттануға септігін тигізеді.

– Жүгіруге қандай да бір теңдессіз сезімдер сыйлайды ма?

– Жаттығуға барған кезде, әсіресе таңертең ерте немесе кешке жұмыстан кейін, мен өзімді бүкіл әлемді бағындыратын жеңімпаз сияқты сезінемін. Өзімді еріксіздік пен жалқаулыққа қарсы шыққан батыр ретінде елестетемін. Жүгіру кезінде белгілі бір мәселеге сырт көзбен қарап, одан шығудың оңай жолын табуға мүмкіндік болады. Оған қоса жүгіру күйзелістен оңай құтылуға көмектеседі.

– Өзіңізді жаттығуға/жүгіруге баруға мәжбүрлеген кездер болды ма?

– Әрине, күнде таңертең. Әсіресе қыстың демалыс күндері. Бірақ бірінші шақырымнан кейін қалай бармауға күмәнданғанмын деп өзіме ұрсамамын!

– Алға қойған мақсатыңыз?

– Жақын арада мен шетелде болатын толық марафонды жүгіріп өткім келеді.

Реалии и ориентиры цифровой трансформации

23 октября 2019 года состоялось очередное заседание Совета по модернизации и трансформации (СпМ) АО НК «КазМунайГаз» под председательством председателя Правления КМГ Алика Айдарбаева.

мунайгаз», «Каражанбасмунай», и ТОО «СП «Казгермунай».

Участники заседания обсудили и поддержали изменение подхода к реализации проекта «Внедрение новой системы планирования SAP BPC». Ранее в рамках проекта была подготовлена методическая основа для последующей автоматизации бизнес-процесса по планированию. На текущем этапе требуется разработка концептуального проекта, в котором, в частности, будет уточнен функциональный объем проекта и определена архитектура системы.

На СпМ были представлены итоги проделанной работы по диагностике корпоративных ценностей, лидерства и HR-компетенций в рамках инициативы «Культура высокой производительности» в корпоративном центре КМГ и пяти крупных добывающих компаниях: ОМГ, ММГ, ЭМГ, КБМ и КГМ.

По результатам диагностики будет подготовлен план мероприятий по улучшению производственных отношений, определен формат единых ценностей и модель HR-компетенций. В 2021 году к реализации инициативы, помимо указанных компаний, подключатся АНПЗ и ПНХЗ. К тому моменту она затронет порядка 25 тысяч работников группы «КазМунайГаз».

Спонсор инициативы, управляющий директор по управлению человеческими ресурсами КМГ Даулетжан Хасанов отметил важность развития корпоративной культуры как основы для трансформации бизнеса и подчеркнул, что незрелая корпоративная культура часто сталкивается с неприятием изменений среди работников компании. И наоборот – если в компании существуют единые ценности, то любая трансформация бизнеса, изменения процессов, подходов, стратегий и стандартов окажет положительный эффект в виде повышения показателей роста.

А.Айдарбаев отметил, что успех трансформации бизнеса зависит не только от технологий, но и от уровня зрелости бизнес-процессов и слаженности команд.

Управляющий директор по трансформации и цифровизации КМГ Нурлан Утепов представил на СпМ информацию о целях и принципах работы блока цифровой транс-

ТОО «Павлодарский нефтехимический завод»

формации КМГ. Для успешной реализации проектов и мероприятий, блок сосредоточится на оказании методологической и экспертной поддержки бизнесу. Методологическая поддержка будет заключаться в обеспечении реализации проектов в соответствии с проектным подходом АО «Самрук-Казына». В рамках экспертной поддержки предполагается привлечение специалистов с необходимыми компетенциями для содействия проектным командам. Что касается управления изменениями, то в этом направлении будет вестись работа по выстраиванию эффективных коммуникаций с заинтересованными сторонами для разъяснения сути изменений и продвижения Программы цифровой трансформации. В ближайших планах блока – разработка Стратегии цифровизации «КазМунайГаза».

Председатель Правления КМГ призвал ответственно подойти к подготовке указанного документа, а представителей всех бизнес-направлений – принять активное

участие в этой работе. По его словам, Стратегия цифровизации должна не просто дать целостное видение по цифровому продвижению компании, но и стать действенным инструментом, где расписаны все этапы автоматизации производства и приоритезированы цифровые решения с точки зрения сроков и важности их внедрения.

Управляющий директор по цифровизации и трансформации АО «Самрук-Казына» Даурен Керейбаев дал высокую оценку проделанной работе по формированию портфеля Программы цифровой трансформации КМГ и определению подхода к ее реализации. «По итогам сегодняшнего заседания мы можем с уверенностью сказать, что КМГ перешел на цифровую трансформацию. Самое главное, в компании есть четкое понимание, как дальше развиваться с использованием цифровых технологий. Это создает основу для нашей дальнейшей совместной деятельности по повышению эффективности бизнеса», – отметил он. **М**

KPI и компания «Air Liquide»

подписали договор о поставках сжатого воздуха и азота

8 октября состоялся бизнес-форум, организованный Правительством нашей страны и казахстанско-французским деловым советом, где приняли участие представители французских и казахстанских компаний из различных секторов – энергетики, нефтяной, химической промышленности, геологоразведки, строительства, сельского хозяйства и др. Это событие предоставило возможность представителям французских и казахстанских предприятий, государственных организаций подписать соглашения, а также обсудить реализацию проектов в Казахстане и перспективы экономического и инвестиционного сотрудничества.

На открытии с приветственными словами выступили И.-Л. Дарикер и Айдан Карибжанов – сопредседатели казахстанско-французского делового совета. От Правительства РК с приветственной речью обратился Роман Скляр – заместитель Премьер-Министра.

Были проведены пленарные сессии «Укрепление связей Казахстана и Франции: перспективы для делового сообщества» и «Возможности и практические аспекты ведения бизнеса в Казахстане» с участием представителей Правительств Франции и Казахстана. Панельные сессии проводились в формате круглого стола и презентаций. Наиболее важными с практической точки зрения были двухсторонние встречи, в ходе которых обсуждались совместные проекты в сфере нефтегазохимии.

Делегацию от Национальной компании «КазМунайГаз» возглавил заместитель председателя Правления

Данияр Тиесов, принявший активное участие в переговорах с французскими коллегами.

Наиболее значимым событием бизнес-форума стало подписание договора поставки и покупки сухого сжатого воздуха и азота между ТОО «Kazakhstan Petrochemical Industries» и компанией «Air Liquide». Документ подтверждает стремление к долгосрочному взаимовыгодному сотрудничеству. Опыт и компетенция компании «Air Liquide» в сфере производства технических газов позволят обеспечить трансферт технологий в нефтеперерабатывающую и нефтегазохимическую отрасли Казахстана через реализацию проектов совместно с АО НК «КазМунайГаз».

Согласно подписанному Договору будет построена современная и полностью автоматизированная установка по производству технических газов, что в свою очередь позволит обеспечить бесперебойную эксплуатацию производственных мощностей Kazakhstan Petrochemical Industries и выпуск продукции нефтехимии с высокой добавленной стоимостью – полипропилен. Планируемый объем инвестиций порядка 15 млн. евро.

Казахстан заинтересован в реализации совместных проектов в области нефтегазохимии не только в рамках нынешних проектов, но и в потенциальных проектах переработки товарного газа для производства продукции с добавленной стоимостью имеющий большой экспортный потенциал. **М**

Международная научно-практическая конференция в Каспиймунайгаз

ТОО «КМГ Инжиниринг», представленный филиалом «Каспиймунайгаз» при поддержке Акимата Атырауской области, Министерства энергетики РК, Национальной компании «КазМунайГаз» провело Международную научно-практическую конференцию «Современные методы разработки месторождений с трудноизвлекаемыми запасами и нетрадиционными коллекторами», приуроченную к 120-летию со дня первой добычи казахстанской нефти, а также открытию административного здания «Каспиймунайгаз».

Филиал ТОО «КМГ Инжиниринг» «Каспиймунайгаз» является специализированным научно-исследовательским институтом, созданным в 2005 году. Сегодня «Каспиймунайгаз» выполняет широкий комплекс научных исследований от планирования разведки и разработки до проектирования и обустройства нефтегазовых месторождений групп компаний АО НК «Казмунайгаз».

В Каспиймунайгаз функционирует центр лабораторных исследований, еще недавно мно-

гие исследования керна и пластового флюида, требующие создания пластовых условий, проводились в лабораториях Хьюстона, Милана или Абердина, однако в 2010 году в лабораторном блоке института начала свою работу петрофизическая лаборатория исследования горных пород, что позволило нефтяным компаниям Казахстана экономить финансовые ресурсы, которые были бы потрачены на такого рода исследования за рубежом. Лаборатория оснащена современным оборудо-

ванием, что позволяет недропользователям оперативно и качественно проводить силами казахстанских специалистов необходимые исследования ядерного материала. Одним из ведущих направлений лабораторного блока института является лаборатория исследования пластового флюида. Уникальность лаборатории связана с изучением физических и физико-химических свойств флюида в пластовых и поверхностных условиях. В 2014 году была открыта Геохимическая лаборатория, где проводятся исследования флюидов и породы, позволяющие определить место происхождения нефти, пути ее миграции, созревание и аккумуляцию углеводородов в виде залежей нефти газа.

Цель проведенной конференции – обсуждение актуальных вопросов отрасли, расширение сотрудничества между специалистами разных стран, знакомство с новейшими разработками и тенденциями развития. Международная научно-практическая конференция является площадкой для эффективного взаимодействия академических и производственных научных сообществ, предоставляет специалистам отрасли прекрасную возможность вместе с ведущими учеными из разных стран мира обсудить перспективные направления разработки месторождений с трудноизвлекаемыми запасами. Спикеры и участники конференции поделились опытом использования инновационных технологий и современной техники, новых методов управления производством, способствующих увеличению рентабельности при эксплуатации месторождений с трудноизвлекаемыми запасами, и конечно, конференция дала широкие возможности для налаживания новых контактов для сотрудничества.

В работе конференции приняли участие представители компании АО «Эмбамунайгаз», ТОО «Казхтуркмунай», ТОО «СП «Казгермунай», ТОО «Казахойл Актобе», ТОО «ТШО», АО

«СНПС-Актобемунайгаз», ОАО «ВНИИнефть» имени А.П.Крылова, РГУ нефти и газа имени И.М.Губкина (Москва), НИПИ «Нефтегаз» SOCAR, Азербайджанский Государственный Университет Нефти и Промышленности, НИИ «Геотехнологические Проблемы Нефти, Газа и Химия» (г.Баку), ООО «Уфимский научно-технический центр» (г.Уфа), КБТУ, КазНИТУ им. К.И.Сатпаева, ООО «Дациннефть» и др.

В течение двух дней представители ведущих казахстанских и международных нефтяных компаний, научно-исследовательских организаций и ВУЗов обменивались опытом и взглядами на проблемы инновационного развития нефтегазового комплекса страны.

Всего в работе конференции приняли участия более 200 зарегистрированных участников, представляющих свыше 50 предприятий, НИИ и ВУЗов.

Программа пленарного и секционного заседания конференции включала 54 доклада, затрагивающие все аспекты изучения нефтегазовой отрасли, которые дали отличную возможность для общения и обмена идеями.

По итогам конференции опубликован сборник материалов в 2-томах. **NI**

КМГ Инжиниринг представил научные проекты в Монако

В Монако состоялось крупнейшее событие нефтегазовой индустрии – Глобальный Форум компании Шлюмберге. Авторитетное отраслевое мероприятие традиционно объединяет ключевых игроков со всего мира в целях обсуждения и последующего ускорения цифровых преобразований в нефтегазовой индустрии. Участники имеют возможность получить знания от отраслевых экспертов по многим техническим аспектам, связанным с полным жизненным циклом месторождения, обмениваются мнениями о преобразовании цифровых технологий и бизнеса.

Форум в нынешнем году привлек в Монако рекордное количество участников – более 800 нефтегазовых компаний из разных стран мира, на которые приходится около 70% мировой добычи нефти и газа. Трехдневное мероприятие включало в себя 12 основных пленарных презентаций и 7 технических направлений, которые предоставили уникальную возможность изучить инновационные идеи и лучшие практики, продвигаемые национальными, независимыми, консалтинговыми и технологическими компаниями.

В числе отраслевых экспертов из многих стран мира на мероприятиях форума присутствовали эксперты из 10 казахстанских

профильных компаний. ТОО «КМГ Инжиниринг» представил на Форуме 2 презентации.

Директор департамента гидродинамического моделирования ТОО «КМГ Инжиниринг» Акжан Касенов выступил с докладом «Оценка влияния модели наземной сети на пласт месторождений Центральный и Восточный Уз». Целью данного исследования является выявление преимуществ моделирования связи резервуара с поверхностью по сравнению с традиционным автономным моделированием. На основе этого полевого примера было доказано, что интегрированное моделирование приносит свою пользу, предоставляя более точные профили и устраняя узкие места наземных сооружений.

Акжан Касенов делится впечатлениями: «Участие в форуме было очень полезным для нас. Подобный обмен опытом даст мощный толчок для работы с технологиями Шлюмберге и использованию программных продуктов и методик гидродинамических расчетов в деятельности КМГИ».

Темой доклада ведущего инженера департамента геофизики филиала ТОО КМГ Инжиниринг «КазНИПИмунайгаз» (г. Актау), Алмаса Тлеужанова стал проект «Универсальный алгоритм для петрофизической интерпретации». Цель его – создание и внедрение рабочего процесса для петрофизической интерпретации на месторождении Узень с более чем 8 тысячами скважин, основанного на уникальном алгоритме в программном обеспечении Techlog. Данный подход и алгоритм позволили сократить время петрофизической интерпретации в 4 раза. Основным преимуществом нового подхода в сравнении с ранее используемым процессом является удобная структура для хранения уникальных полевых зависимостей

и параметров, а также возможность автоматизации процесса выбора ввода данных. В результате этот универсальный алгоритм может быть адаптирован к любой области и готов предоставить всестороннюю и полную петрофизическую интерпретацию.

Особое внимание на Форуме было уделено приверженности цифровым инвестициям и от-

крытости. Генеральный директор Schlumberger, выступая на форуме, отметил: «Работая вместе над общими цифровыми фундаментами для нашей отрасли, мы быстрее перейдем на следующий уровень. Это позволит нам сосредоточить наши усилия на том, где мы можем быть по-настоящему дифференцированы, где сумеем принести пользу нашим заинтересованным сторонам». **NI**

HR-мамандары шеберліктерін шыңдады

Қазанның 18-і «Өзенмұнайгаз» АҚ кадр қызметкерлері өздерінің кәсіби мерекелерін атап өтті. Мерекелік шара еркін форматта ұйымдастырылды. Түске дейін «Компаниядағы кадрлық ықпал және оның маңыздылығы» корпоративтік HR-форумы өтсе, күннің екінші жартысы семинар-тренингпен жалғасты.

Бас директордың адами ресурстарды басқару жөніндегі орынбасары Бауыржан Мәмбетсапаев бас директор Есен Өтеевтің атынан барлық кадр қызметкерлерін кәсіби мерекесімен құттықтап, әріптестерін жиынды жоғары деңгейде өткізуге шақырды.

«Жанжалды және эмоцияны басқару» тақырыбындағы тренингті кәсіби бизнес-тренер Бақыт Жұмақаева жүргізді. Еркін форматтағы кездесуге қатысқан қызметкерлер 4 командаға бөлініп, үйден орындап келген тапсырмаларын айтты. Қызықты да тартысты шоу, арнайы ойындар, тосын сыйлар, кәдесыйлар, бейне сюжеттер тізбектеліп өтіп жатты.

– «Өзенмұнайгазда» 10 мыңға жуық қызметкер бар. Бұл дегеніміз 10 мың отбасы, 10 мың тағдыр, 10 мың жүрек, 20 мың бүйрек, 40 мың аяқ-қолға деген жауапкершілік. Ауыр жауапкершілікті арқалап, персоналды басқарып жүрген сіздердің жұмыстарыңыз оңай емес. Сол үшін бір-біріміздің ерен еңбегімізге қалай қол соқсақ та жарасады! – деді арнайы Шымкент қаласынан шақырылған модератор Алмаз Амалбеков.

Шара барысында Персоналды басқару және еңбекақы төлеу жөніндегі басқарушы директор Ермек Көптілеев те құттықтау сөз сөйлеп, әріптестерін мерекемен құттықтады.

– Тренинг тақырыбы да, тренер де дұрыс таңдалған. Біз өзімізге қажет мағлұмат алдық. Тренингтен түйген ойымызды жұмыс барысында пайдалануға тырысамыз. Пайдалы шараны ұйымдастырушыларға алғысым шексіз, – деді №4 мұнай-газ өндіру басқармасының персоналды басқару бөлімінің бастығы Шынар Сәдіғұлова.

Маңызды салада табысты еңбек етіп жүрген Майра Бажикова, Маусымжан Сандыбаева, Кенжегүл Оспанова, Айнұр Есімова, Үзіл Өзденбаева, Жұмагүл Тегісбаева, Мәрзия Бисембаева, Гүлсім Әлиеваларға бас директордың Құрмет грамотасы тапсырылды. **NI**

Бағалай білмегенге бақ қонбайды...

Маңғаз Маңғыстаудың мақтаныштарының бірі – киелі орындары мен ежелгі қорымдары. Аспан астындағы мұражай атанған паң далада мұндай нысандар аз емес. Солардың бірі, әрі бірегейі – Бекі елді мекенінің батыс жағындағы Қандыбас қырқасына таяу орналасқан Қараман ата қорымы.

Зерттеушілердің айтуынша, қорымдағы ең ескі бейіттер XII ғасырға тиесілі. Онда ортағасыр дәуіріне жататын құлпытастар, тас қоршаулар, XIX ғасыр мен XX ғасырдың басындағы адай шеберлерінің қолымен тұрғызылған күмбезтамдар, сағанатамдар, күрделі ою-өрнектермен өрнектелген құлпытастар, қойтастар, тас қоршаулар мен тас белгілер кездеседі. Жалпы қойылым саны 1000-нан астам. 1982 жылы мемлекет қорғауына алынған бұл тарихи нысанның ерекшелігі – қорым жанында орналасқан Қараман ата мешітінің құрылысында. Ол толығымен жер астында орналасқан бірегей діни сәулет туындысы. Жер асты мешіті үш бөлмеден тұрады: кіреберіс бөлме, оған жалғасқан намаз оқитын зал және Қараман ата жерленген дөңгелек бөлме.

Ал аңыздар Атаны Қожа Ахмет Иасауи бабамызбен байланыстырады. Кей деректерде Ақман, Қараман деген ағалы-інілі болған

дейді. Енді бір аңыздар оны Шопан атаның немересі деп атайды. Қараман ата мен Шопан ата мешіттері арасын жалғаған жерасты өткелі болған деген де аңыз бар.

Ал Қараман атаның Маңғыстау жеріне келуін оның Ислам дінін уағыздай келуімен байланыстырады. Атаның кереметтігі – ақ-қараны тез айырып, ақиқатты қиянатқа қимаған жан болған екен. Сол себепті болар, ол жерленген орын Антқа тұратын киелі жерге айналған. Солардың бірі Қараман Ата басындағы түрікпендер мен анттасу оқиғасы. Қожаназар байдың Қошан деген кенже ұлы Антқа тігілгенде, Бекет Ата Тәңірге жалбарынып; «Уа, құдайым, біз айыпты десек, бізді ат, қара айыпты десек, қара атты ат!» дегенде, қара ат антқа керілген ала арқаннан аттай бере құлапты да, Қошанның астындағы ерінің алдыңғы басына шаншылған біз тұрған жері ұшып кетіпті. Аттан құлаған сәби Қошан бір аунап барып, қайта тұрады. Бұған көнбей дау шығарған қарсы жақ; «Басына келіп Ант ұстасып тұрған Қараман әулие тегіне тартып қазақтарға жақтасып кетті. Көне Ургеніштегі Шикабір (Шейх Күбір) әулиеге барып, қайта анттасамыз!» деп қиқулапты. Сонда Бекет: «Айтқандарыңыз болсын, ертең таң намазында кездесейік» – деп қара киімді Қошанды алдына алып, қара сәйгүлікпен

ұшуға қомданғанда, дауласқандар: «Бұлай құдіретін көрер көзге асырып тұрған жұртпен тайталасып болмас!» деп, мәмілеге келген екен. Жауласып жүрген екі ел осылай татуласыпты».

Міне, осындай Құдайдың сүйген құлының мәңгілік мекеніне айналған киелі нысан, теңдесі жоқ сәулет туындысы табиғат пен уақыттың әсерімен мүжіле бастаған еді. Алайда, дер кезінде назарға ілініп, өлкенің белсенді азаматы мәдениет және дін жанашыры Сәуле қажы Бердіханқызының бастамасымен «Қараман ата» қоғамдық қайырымдылық қоры қайта тіркеуден өтіп, тынымсыз тірлік пен табанды еңбектің арқасында Қараман Ата мешітін қамқорлыққа алу туралы идеясы «ҚазМұнайГаз» ҰК АҚ басқарма төрағасы Алик Айдарбаевтың тікелей қолдауына ие болды. Соның нәтижесінде осы жылы діни сәулет туындысы «Маңғыстаумұнайгаз» АҚ қамқорлығына алынды.

Компанияның басқарма мүшелері бастаған бір топ азамат Қараман Ата қауымында жөндеу-қалпына келтіру жұмыстарын жүргізуге белсене араласты. Ескерткіш аумағын заманауи, қажетті

құрылыстармен қамтамасыз ету туралы шешім қабылданып, жалпы құны 500 млн. теңгеден асатын жоба көпшілік назарына ұсынылды. Халық мақұлдап, бүгінде жұмыстар қарқынды жүзеге асырылып жатыр. Жоба аясында Қараман ата жерасты мешітіне дейін 16 шақырым жол, 11,5 шақырым тоқ желісі, кешен басына 300 орындық түнеухана, асхана мен дәретхана және 250 метрлік құдық қазылатын болды. Бұдан бөлек, ескерткіш тақта, арнайы қақпа, қорым айналасына дуал орнату жоспарланған. Мешіт іші де жарықтандырылып, абаттандырылатын болады.

Жоспар бойынша жобаның біту мерзімі де осы жылдың соңына бекітілген. Демек, көлденең кедергі келмесе, Қараман ата тарихи-мәдени ескерткішінің жөндеу жұмыстарынан кейінгі ашылу салтанатын жуырда тамашалайтын боламыз. Осы орайда елдің жобаның жүзеге асуына қызу қолдау көрсетіп жүрген Компания басқарма мүшелеріне, өндірістік және құрылымдық бөлімдер қызметкерлеріне алғыс шексіз. **NI**

«Окарем-Бейнеу» газ құбырына күрделі жөндеу жасалды

«ҚазТрансГаз» АҚ ұлттық операторының еншілес кәсіпорны «Интергаз Орталық Азия» АҚ «Окарем-Бейнеу» магистральдық газ құбырының 692-999,8 шақырым учаскесіне күрделі жөндеуді аяқтады.

40 жылдан астам уақыттан бері пайдаланып келе жатқан «Окарем-Бейнеу» құбыры – бұл стратегиялық маңызды нысан. Ол Маңғыстау облысының елді мекендеріне және өндірістік объектілеріне, соның ішінде Ақтау қаласына көгілдір отынды жеткізіп тұрады. Сонымен қатар, магистраль Маңғыстау өңірінің бүкіл тұрмыс-тіршілігіне жауапты «МАЗК-Қазатомөнеркәсіп» мекемесін газбен қамтамасыз етіп отырады.

Бүгінгі күні табиғи газды тұтыну жағынан елдің бүкіл ішкі нарығындағы ең жоғары көрсеткіш Маңғыстау облысына тиесілі екендігін атап өткен жөн. Тек өткен жылдың өзінде ол 2,5 млрд текше метр газды немесе ішкі нарықтың барлық тұтынуының 19 пайызын құрады.

Магистралдың ұзақ уақыт бойы әрі үздіксіз жұмыс істеуі оның тозуына әкелді. Нәтижесінде, газ құбырының әбден тозығы жетіп, металл мен дәнекерлеу байланыстарының беріктілік сипаттамаларына кері әсерін тигізді.

«Интергаз Орталық Азия» компаниясы «Окарем-Бейнеу» МГҚ стратегиялық объектісінің маңыздылығын ескере отырып, небәрі 19 күн ішінде күрделі жөндеу жұмыстарын жүргізіп, 187 ақауы бар құбыр секцияларын ауыстырды. Сондай-ақ, «Бейнеу» мен «Төлеп» газ тарату станцияларына тармақтар ойылып жалғанды және газ құбыры учаскесі автомобиль жолдарының екі өтпесінің астына салынды. **М**

Оқу-жаттығу шарасы өтті

«Өзенмұнайгаз» акционерлік қоғамына қарасты №5 Сквжиналарға қызмет көрсету басқармасында 16-шы қазанда белгіленген кестеге сәйкес «Өрт болған жағдайда жеке құрамның әрекеттері» атты тақырыпта оқу-жаттығу өткізілді. Бұл шараға инженер-техникалық қызметкерлері мен жөндеу механикалық цехы, бас механикалық бөлімінің жұмысшылары қатысты. Жаттығудың мақсаты:

жұмысшыларды өрт сөндіру құралдарымен таныстыру, өрттің түрлері мен оны сөндіру кезіндегі қызметкердің қауіпсіздігі туралы түсінік қалыптастыру, өрт болған жағдайда жеке құрам мен қызметкерлерді жедел әрекет етуге үйрету болып табылады.

Оқу-жаттығу бағдарламасы бойынша сағат 15:00-де «Өрт шықты»-деген дабыл соғылып, оқиға орнына өрт сөндіру қызметі жеткенге

дейін құтқарушылар алғашқы өрт сөндіру құралдарымен өрт ошағын сөндіруге кірісе бастады. «Тілсіз жау» басқарма ғимаратының бірінші қабатында тұтанып, жан-жағына тарай бастады. Адамдар құтқару қызметі келгенше, қауіпсіз жерге көшірілді. Жеңіл жарақат алғандар да бар. Эвакуациялық орындарға жеткізілген адамдардың тізімі жасалды.

Апат болған жерге сағат 15:03-те «Семсер – Өрт сөндіруші» ЖШС-нің «Камаз» арнайы көлігі келіп, өрт сөндіруге кірісті. Бір цистернаға су, екіншісіне көбік шашылды. Сағат 15:05-те жедел жәрдем қызметі келді. Тез арада төтенше жағдай салдарынан жарақат алған, бас механикалық бөлімінің инженері Қ.Дүйсенбаевқа алғашқы медициналық көмек көрсетілді. Өрт сағат 15:30-да толықтай өшірілді. Оқу жаттығу барысында қатысушыларға өрт сөндіргішті қолдану, қауіпсіздік ережесі туралы нұсқаулық беріліп, кеңінен түсіндіру жұмыстары жүргізілді.

Оқу-жаттығу кезінде 1 дана өрт сөндіру техникасы, 1 дана жедел-жәрдем автокөлігі, басқарма жеке құрамынан 19 адам жұмылдырылды. Мұндай жаттығулар жұмыскерлерді төтенше жағдайларда дұрыс және шұғыл іс-әрекет етуге дайындайды, кемшіліктерді алдын-ала анықтап, сақтандыру шараларын жасауға көмектеседі.

Басқарма басшылығы тарапынан оқу жаттығу барысы қадағаланып, бірқатар

тапсырмалардың орындалуы бағаланды. Шара соңында басқарма бас инженері Омар Елеш көпшілікке тағы бір рет биылғы жылдың «Еңбекті қорғау» болып жарияланғандығын еске салды.

«Кез келген мұнайшы жұмыста алдымен техникалық қауіпсіздікті барынша мұқият сақтауды үйрену керек. Жұмыстың әліппесі еңбек қауіпсіздігін сақтаудан басталады»-деді ол.

Оқу-жаттығу «өте жоғары деңгейде өтті» деп бағаланды. Басқарма басшылығы жаттығуға қатысқан өрт сөндіру және жедел жәрдем қызметкерлеріне алғысын білдірді. **М**

СЕНИМ ТЕЛЕФОНЫ

«ҚазМұнайГаз» ҰК АҚ компаниялары тобында сенім телефоны жұмыс істейтіні туралы хабарлаймыз. «ҚазМұнайГаз» компанияларының лауазымды адамдары немесе қызметкерлері, сондай-ақ бөгде адамдардың тарапынан заңға қайшы іс-әрекеттерінің барлық фактілері (белгілі бір төлем үшін жұмысқа орналастыру, тендерді жеңіп алуға көмектесу және тағы да басқа сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылықтары) бойынша құқық қорғау органдарына немесе +7 7172 78 65 65 телефоны бойынша не doverie@kmg.kz электронды мекенжайына хабарласуыңызды сұраймыз.

Ұлттық компания құқықтық және этикалық нормалардың қатаң сақталуын жіті назарға алып, қолданыстағы заңнаманың кез келген бұзушылықтарына жол бермеу жөніндегі берік ұстанымға ие.

+7 7172 78 65 65

doverie@kmg.kz

«ГОРЯЧАЯ» ЛИНИЯ КМГ

АО НК «КазМунайГаз» сообщает, что в группе компаний действует телефон доверия. По всем фактам противоправных действий со стороны должностных лиц и работников группы компаний «КазМунайГаз», а также сторонних лиц (трудоустройство за отдельную плату, помощь в выигрыше тендеров и другие коррупционные правонарушения) вы можете обратиться в правоохранительные органы, либо в АО НК «КазМунайГаз» по телефону доверия: +7 7172 78 65 65 или на электронный адрес: doverie@kmg.kz.

АО НК «КазМунайГаз» выступает за строгое соблюдение правовых и этических норм, и не приемлет любое проявление нарушений действующего законодательства.

Фото авторы: Марк Пестов.

Табиғатқа қамқорлық – ортақ міндетіміз!

Ерзатхан АБЛАЙХАНОВ

2018 жылы «ҚазМұнайГаз» ұлттық компаниясының 2028 жылға дейінгі стратегиясы «Экологиялық жауапкершілік» бастамасымен кеңейтілді. Бұл бастама Компания үшін қоршаған ортаны қорғаудың басым бағыттарын (парниктік газдардың шығарылуы мен газды факелдік жағуды басқару, су ресурстарын және өндіріс қалдықтарын басқару, топырақ құнарлығын арттыру және энергия тиімділігін арттыру) анықтайды.

ҚМГ 2006 жылы БҰҰ Ғаламдық шартының мүшесі болып, оның он қағидатын және Орнықты дамудың 17 мақсатын ұстанып келеді. Ғаламдық шарттың 7-ші және 8-ші қағидаттарына сәйкес, «Іскерлік топтар сақтық қағидатына негізделген экологиялық мәселелерге деген көзқарасты сақтауы тиіс, сондай-ақ қоршаған ортаның хал-ахуалы үшін жауапкершілікті арттыруға бағытталған бастамаларды қолдануы тиіс». Сонымен бірге, Орнықты дамудың 14-ші және 15-ші мақсаттары «теңіз және құрлықтағы экожүйелерді сақтауға» бағытталған. ҚМГ осы мақсаттарды ұстана отырып, өз қызметін жүргізетін өңірлерде биоалуантүрлілікті сақтау және өнеркәсіптік қызметтің флора мен фаунаға тигізетін әсерін барынша азайту бойынша шаралар қабылдауда.

Биологиялық алуан түрлілік – тірі организмдердің алуан түрлілігі – өсімдіктердің, жануарлардың, микроорганизмдердің алуан түрлілігін, сондай-ақ олар ажырамас бөлігі болып табылатын экожүйелер мен экологиялық

процестерді қамтиды. Биоалуантүрлілікті сақтау – ғаламдық экологиялық проблемалардың бірі және жаңа түрлердің жойылуына қарай, жылдан жылға күрделене түсуде. Биоалуантүрліліктің апатты түрде азаюы, ең алдымен, ауыл және орман шаруашылығының дамуымен, қоршаған ортаның ластануымен бірге, антропогендік қызметтің нәтижесінде тіршілік ортасының бұзылуымен байланысты.

Мемлекеттің биологиялық алуан түрлілікті сақтауының аса маңызды жүйесі – ерекше қорғалатын табиғи аумақтар болып табылады.

ҚМГ-ның қатысуы бар өңірлерде мынадай табиғи аумақтар орналасқан: Солтүстік Каспий қорық аймағы, «Жаңа жер» мемлекеттік табиғи (зоологиялық) қаумалы, Кендірлі-Қаясан қорық аймағы, Үстірт мемлекеттік табиғи қорығы, «Көкжиде-Құмжарған» мемлекеттік табиғи кешенді қаумалы. Бұлардың басым бөлігі республикалық және халықаралық маңызға ие. Осы аумақтарда Қазақстан Республикасының Қызыл кітабына енген құстар мен аңдар мекендейді. Атап айтсақ, саны қысқарып жатқан қоқиқаз құсы, бүркіт, қарақұйрық аңы, тау арқары – уриал, қарақал, итаю, ителгі, Азия ала барысы және басқалар.

Биоалуантүрлілік – бұл қолайлы экологиялық ахуал кепілі, сондықтан да ҚМГ қоршаған ортаға тиетін теріс әсерді азайту және биоалуантүрлілікті сақтау бойынша кешенді жұмысты жүргізіп жатыр.

Биоалуантүрлілік мәселелерін басқарудың басты қағидаттары:

– экологиялық және әлеуметтік тәуекелдер мен әсерді анықтау және бағалау. Бұл үшін болашақ қызметті жоспарлау кезінде біз биоалуантүрлілікке келтіру ықтималдығы бар әсерді бағалаймыз. Халықаралық тәжірибеге сәйкес барлау жұмыстарын жүргізу және мұнай кен орындарын игеру процесінде келісімшарттық аумақтардағы экологиялық ахуалдың өзгеруін бақылау, сондай-ақ биоалуантүрлілікке келтірілуі мүмкін залалдарды бағалау және нақтылау үшін тұрақты экологиялық мониторинг жүргізіледі. Бұл ретте, ерекше қорғалатын табиғи аумақтар мен қорық аймақтарына ерекше назар аудару;

– теріс әсердің алдын алу және оларды болдырмау немесе теріс әсерді азайту шараларын іске асыру, ал қалдықты әсер сақталған жағдайда – қолайсыз әсердің салдарын өтеу бойынша өтемдік іс-шараларды іске асыру;

– еңбекті қорғау, өндіріс қауіпсіздігі және қоршаған ортаны қорғау саласындағы басқару жүйесін үнемі жетілдіріп отыру.

Біздің әрқайсысымыз еліміздің биоалуантүрлілігін сақтауға үлес қоса аламыз. Бұл үшін мынадай қарапайым қағидаларды сақтаған жөн: қоршаған ортаға ұқыпты қарап, далада немесе табиғат аясында қоқыс тастамаңыз; заңсыз аң аулау және балық аулаумен айналыспаңыз. Қоршаған ортаны қорғау бойынша іс-шараларды жоспарлау кезінде биоалуантүрлілікті сақтауға айрықша көңіл бөліңіз. Қазақстанның экологиялық акциялары мен бағдарламаларына белсене қатысыңыз. Заңды және жеке тұлғалардың экологиялық заңнаманы бұзғаны туралы

Бүркіт (Aquila chrysaetos), фото авторы: Марк Пестов.

білсеңіз және жұмыс учаскелеріңізде Қызыл кітапқа енген жануарлар мен өсімдіктерді көрген жағдайда, оларды суретке түсіріп, геолокациясын белгілеп hse@kmg.kz мекенжайына хабарласыңыз. Сондай-ақ, өз идеялар мен ұсыныстарыңызды да көрсетілген электронды мекенжайға жібере аласыз. Әрқайсымыз табиғатты қорғауға өз үлесімізді қосайық! **M**

Қоқиқаздар (Phoenicopterus roseus), фото авторы: J.M.Garg.

Қарақұйрық (Gazella subgutturosa), фото авторы: Марк Пестов.

МЕНШІК ИЕСІ:

«ҚазМұнайГаз» Ұлттық компаниясы» АҚ
Газет Қазақстан Республикасы
Ақпарат және коммуникациялар
министрлігінде есепке қойылып,
№ 17496-Г куәлігі берілген.

Мекен-жайымыз:

010000, Нұр-Сұлтан қаласы,
Д.Қонаев көшесі, 8 үй,
16 қабат, 1617 бөлме.

✓ Газет жарияланымдарындағы автор пікірі редакцияның көзқарасын білдірмейді.

✓ Редакция оқырман хаттарына жауап бермейді және оны қайтармайды.

✓ «Мұнайлы мекен» газетінде жарияланған материалдар көшіріліп басылса, сілтеме жасалуы міндетті.

✓ Жарияланған суреттердің сапасына редакция жауап береді.

Шығарылымды дайындауға қатысқандар:

Бағлан Айдашов – B.Aidashov@kmg.kz

Ұлан Смаилов – U.Smailov@kmg.kz

Рәмир Нигматулин – R.Nigmatulin@kmg.kz

Жаңагүл Серікова – Zh.Serikova@kmg.kz

Ақсана Джпарова – A.Japarova@kmg.kz

Лаура Задабекқызы – L.Zadabekkyzy@kmg.kz

Диана Қалқамбекова – D.Kalkambekova@kmg.kz

Байланыс телефоны: +7 (7172) 78 91 49

e-mail: mm@kmg.kz

Газет айына 1 рет шығады,
Таралымы 10 000 дана

МЕРДІГЕР: «Samruk invest group» ЖШС
Астана қ-сы, Сарыарқа даңғылы,
41-үй, 476 кеңсе.
Тел.: +7 (7172) 68 00 79